

Balaton- Ker-Tész Szövetkezet Böhönye	GLOBALG.A.P . minőségbiztosítási rendszer		Hivatkozási szám 20120508	
	Kiadás dátuma 2013.05.30.	Kiadás száma: 5	Jóváhagyta Máté Józsefné	

1. Nyomonkövetés

Cél:

dokumentált nyomonkövetési rendszer működtetése, amely lehetővé teszi a termékeknek a termelő gazdaságtól a vevőig, illetve a vevőtől a termelő gazdaságig való nyomonkövetést, továbbá a vevő fele biztosítani azokat az információkat, amely a termékek előállításával és termékkezeléssel kapcsolatosak, amelyek alapján a termékek tételazonossága megállapítható.

Eljárások meghatározása:

- termelési és termékkezelési folyamatok és az ezekhez kapcsolódó információk
- meghatározása,
- a tétel azonosítás alkalmazása (betakarítás ideje, származási hely, termelő gazdaság neve illetve termékkezelés ideje és helye),
- a termelési folyamatok meghatározása (egyedileg),
- a kapcsolódó információk a terület nyilvántartóban, terménynaplóban,
- nyomonkövetési naplót naponta kell vezetni, amikor árumozgás történik

Tételazonosítás: (számok alapján)

Beszállítói kód pl: 1-3-22-VN-090811

Termék	Termelő	Termőterület	Minőség	Beszállítás dátuma
1	3	22	VN	090811

Jelmagyarázat 1-alma; VN- válogatás nélküli; E-export minőség

Tételazonosítás: (számok alapján)

A vevő kérésére az exportra kerülő áru esetén a dátum más formátumban is rögzíthető. A következő táblázatban és kódban látható példa szerint:

Beszállítói kód pl: 5-15-27-**2702**

Termék	Termelő hely	Termőterület	Beszállítás dátuma
5	15	46	2702

Jelmagyarázat:

5-dió;

15-termelői kód a TÉSZ-en belül-Négy Cédrus Kft;

27- Termőterület kód;

Dátum:27- az év huszonhetedik hete/ hét száma

02 hányadik nap a héten (02)-kedd

Balaton- Ker-Tész Szövetkezet Böhönye	GLOBALG.A.P . minőségbiztosítási rendszer		Hivatkozási szám 20120508	
	Kiadás dátuma 2013.05.30.	Kiadás száma: 5	Jóváhagyta Máté Józsefné	

Kiszállításnál a kiszállítás dátuma kerül fel a címkére.

A GLOBALGAP szabvány követelményeit kielégítő és annak megfelelően forgalmazott termék oly módon kell, hogy kezelhető legyen, hogy megelőzze a GLOBALGAP által nem engedélyezett termékkel való keveredést.

A raktárban, amelyben mind a kétféle áru előfordul, jelölni kell, és szemmel láthatóan is el kell különíteni a GLOBALGAP terméket a minőségbiztosítással nem rendelkező terméktől.

A regisztrált termék azonosítását, jelölését a termőterületen biztosítani kell, de legkésőbb a termékkezelő helyre történő érkezéskor.

A konténer vagy a ládák oldalára megfelelően rögzítve (szúrva, ragasztva) fel kell tüntetni az azonosító kódot.

Az azonosítás érdekében a kódszámnak feltétlenül szerepelnie kell.

A betakarítási információknak összekapcsolhatónak kell lennie a termelési nyilvántartásokkal.

A nyomon követést a termékkezelés során is alkalmazni kell. A tételek azonosítása a válogató gépsoron végighaladva is nyomon követhető. Új tétel válogatására csak akkor kerülhet sor ha az előző tétel adatainak rögzítése befejeződött. A keveredést meg kell akadályozni, A kevert tétel nem hozható tanúsított termékként forgalomba.

A termék értékesítése során minden tranzakciós dokumentum (számla, szállítólevél, mérlegjegy) tartalmazza a GLOBALG.A.P. státuszát (tanúsított / nem tanúsított).

A termelő a saját GGN –jét a státuszának igazolására átadhatja a vevőjének. A termelőnek megállapodást kell kötnie közvetlen ügyfelével (csomagolóval, exportőrökkel, importőrökkel) , hogy nem él vissza a termelő GGN –jével. A nyomon követhetőség és a címkézés tekintetében a legjobb gyakorlatot követi (nem címkézi fel más termelő termékét a termelő GGN- jével és nem keveri a tanúsított termékét más nem tanúsított termékkel)

Ha a termelő a raktárában más termelőtől vagy kereskedőtől származó tanúsított vagy nem tanúsított terméket kezel (pl.: bérfeldolgozás) , azt megfelelően elkülöníti és nyilvántartást vezet:

- termék mennyiségéről
- szállító adatairól
- nyomon követhetőségi adatokat/ kódokat

A Balaton –Ker-Tész Szövetkezet GLOBALG.A.P. rendszerében nincs párhuzamos előállítás és párhuzamos tulajdonlás.

Felelőségek: vezetés,

Szétszítási lista: technikai személy

1. fejezet /2 oldal

Balaton- Ker-Tész Szövetkezet Böhönye	GLOBALG.A.P . minőségbiztosítási rendszer		Hivatkozási szám 20090430	
	Kiadás dátuma 2013.05.30.	Kiadás száma: 5	Jóváhagyta Máté Józsefné	

2. Dokumentumok nyilvántartása és belső ellenőrzés

Cél:

igazolni a GLOBALGAP rendszer szerinti tevékenység hatékonyságát, biztosítani a vállalkozás tevékenységének folyamatos ellenőrzését, a vevői követelményeknek való megfelelést, a megfelelő dokumentációk elkészítését, a helyesbítő tevékenységek elvégzését

Alkalmazási terület:

Balaton-Ker-Tész Szövetkezet gyümölcsstermesztési tevékenységére

Eljárások meghatározása:

- a termelőknek a dokumentumokat naprakész állapotban kell tartaniuk, illetve minimálisan két évig kell megőrizni,
- a rendszer tevékenységi területeinek ellenőrzését dokumentálni kell, ehhez rendelkezésre kell álljon az ellenőrző lista,
- a követelményektől eltérő esetekre a helyesbítő tevékenységeket alkalmazzák,
- évente legalább egy belső auditot kell tartani,
- nyilván kell tartani, fel kell jegyezni a belső ellenőrzéseket
- a nem megfelelések kezelésére hozott helyesbítő tevékenységek tartalmazzák a belső és külső audit megállapításaira tett intézkedéseket
A helyesbítő tevékenységeknél meg kell határozni a határidőt ami alatt a hibát ki kell javítani. A szabvány előírása szerint a főbb kötelezettségeket 100% -ban kell teljesíteni. Kevésbé jelentős kötelezettséget 95%-ban kell teljesíteni. Az ajánlások esetében nincs szankció a teljesítésre, de amennyire lehetőség adódik minél több pont teljesítése kívánatos.

Az audit lépései:

- a korábbi auditok áttekintése,
- az időközben tapasztalt nem megfelelések és helyesbítő tevékenységek átvizsgálása, szükség esetén kérdéslista készítése,
- az audit elvégzése,
- jelentéskészítés.

Felelőségek: vezetés,

Szétsztási lista: technikai személy

2. fejezet /1 oldal

Balaton- Ker-Tész Szövetkezet Böhönye	GLOBALG.A.P . minőségbiztosítási rendszer		Hivatkozási szám 20090430	
	Kiadás dátuma 2013.05.30.	Kiadás száma: 5	Jóváhagyta Máté Józsefné	

3. Fajta és szaporítóanyag kiválasztás

Cél:

a fogyasztói elvárásoknak megfelelő növényfajták és szaporítóanyagok kiválasztása, a károsító rezisztenciával és toleranciával rendelkező fajok előnybe részesítése, a beszerzések és kezelések megfelelő dokumentálása

Alkalmazási terület:

a Balaton-Ker-Tész Szövetkezet gyümölcsstermesztési tevékenységére

Eljárások meghatározása:

- fajta kiválasztására: mindig a helyi adottságoknak, a piaci elvárásoknak megfelelően történjen, csak a Nemzeti vagy Ajánlati Fajtalistában szereplő fajtákat kell kiválasztani
- a szaporítóanyag minőségére megfelelő bizonylatok (növény-egészségügyi bizonyítvány, növényútlevél) álljon rendelkezésre,
- betegség és kártevő rezisztenciára: csak megfelelő rezisztenciával vagy toleranciával rendelkező fajokat szabad beszerezni,
- szaporítóanyagra a jogszabályban megfogalmazott növény-egészségügyi bizonyítvánnyal kell rendelkezni,
- ha a szaporítóanyagon szemmel látható betegség vagy kártevő található azt nem szabad beszerezni illetve, az alkalmazott kezelést igazolni kell.
- a szaporító anyag megfelelőségéről, mint minőségi bizonyítvány, szállítási megállapodások, vagy aláírt levél álljon rendelkezésre,
- a három évnél idősebb gyümölcsösökben a szaporítóanyag minőségének igazolása nem szükséges
- a szövetkezet azon tagjai akik a GLOBALG.A.P. rendszerben részt vesznek nem alkalmazzák a saját szaporító anyag előállítását.
- a szövetkezet azon tagjai akik a GLOBALG.A.P. rendszerben részt vesznek nem használnak GMO-ból származó terméket, nem szaporítják és nem termesztik.

Felelőségek: vezetés,

Szétosztási lista: technikai személy

Balaton- Ker-Tész Szövetkezet Böhönye	GLOBALG.A.P . minőségbiztosítási rendszer		Hivatkozási szám 20090430	
	Kiadás dátuma 2013.05.30.	Kiadás száma: 5	Jóváhagyta Máté Józsefné	

4. Terület kiválasztása és területkezelés

Cél:

a termesztésre alkalmas területek kiválasztása, az új területek termesztésbe vonása előtt az esetleges veszélyek felmérése, a területek azonosítása, a helyes vetésforgó alkalmazása,

Alkalmazási terület:

a Balaton-Ker-Tész Szövetkezet gyümölcsstermesztési tevékenységére

Eljárások meghatározása:

- nincs újonnan termesztésbe vont terület a Balaton-Ker-Tész Szövetkezet azon gazdaságaiban, ahol GLOBALGAP minőségbiztosítási rendszer működik.
- minden egyes területre nyilvántartási rendszert kell kidolgozni (térkép)

A termékkezelő hely tervrajzai

A tervrajzon világosan meg kell adni az alábbi kategóriák:

- A gazdaság helységei: Műhelyek, Tároló helységek, Hűtők, stb.
- Kártevőirtó-szerek helyei (számozva, dobozonként is)
- Vegyszerek tárolásának helyei (tápanyag-utánpótlás, növényvédő-szerek);
- Veszélyes helyek (olaj, üzemanyag, gázpalackok, stb.);
- Tűzoltó-készülékek;
- Elsősegély doboz;
- Menekülési útvonalakat

Termesztés területei

Egy külön tervrajzon ábrázolni kell a termőterületeket / parcellákat / utakat, legalább a regisztrációhoz használt elnevezésekkel megjelölve .

Ez a tervrajz referenciaként szerepeljen bármilyen helymeghatározás esetén.

A gazdaság és a termesztési területek tervrajzait a gazdaságban egy jól látható helyen ki kell helyezni.

Felelőségek: vezetés,

Szétosztási lista: technikai személy

4. fejezet/ 1 oldal

Balaton- Ker-Tész Szövetkezet Böhönye	GLOBALG.A.P . minőségbiztosítási rendszer		Hivatkozási szám 20090430	
	Kiadás dátuma 2013.05.30.	Kiadás száma: 5	Jóváhagyta Máté Józsefné	

5. Talajművelés és táptalajok kezelése

Cél:

A talajtípusoknak és a növények igényeinek megfelelő talajművelési módok alkalmazása, a minimális talajművelés támogatása, a talaj erózió megelőzése illetve kezelése, a táptalajok helyes alkalmazása

Alkalmazási terület:

a Balaton-Ker-Tész Szövetkezet gyümölcstermesztési tevékenységére

Eljárások meghatározása:

- a gazdaság talajaira **talajtérképekkel** ajánlott rendelkezni,
- az alkalmazott **talajművelési** eljárások minimálisra csökkentsék a talaj tömörödöttségét, megelőzzék a talaj szerkezeti romlását. A füvesített területeken a munkagépek nyomvonala tömörödik. Ezeken a területeken legalább ötévente altalaj lazítást kell végezni a munkagép nyomvonalán. A kaszálásból származó fűvet javasolt a területen hagyni, így a bomlásával tápanyag kerül vissza a talajba, növelhetjük a talajéletet és a humusztartalmat, ami szintén segíti a talaj jó víztartó képességének, porozitásának megtartását.
- **talajerózióra** vonatkozóan látható művelési módokat kell alkalmazni, illetve dokumentált nyilvántartások álljanak rendelkezésre
- Ha nem alkalmaz talajvédelmi tevékenységeket (pl. rétegvonal menti talajművelés, füvesítés sáncok menti művelés, fák- bokrok ültetése stb.) indokolja meg:
- **talajfertőtlenítést** a gazdaságokban csak új telepítés előtt alkalmaznak a gazdák. Talajfertőtlenítés alkalmazása előtt fonalféreg mintát kell venni, laboratóriumba küldeni és a talajfertőtlenítés szükségességéről igazolást kell beszerezni.
- A vegyszeres kezelések helyett az alternatív lehetőségeket számba kell venni, ezeket előnyben részesíteni a vegyszeres kezeléssel szemben.(pl: hajdina vetése – gyökere talajfertőtlenítő anyagot termel, gombakészítmények alkalmazása - Bovéria,Thioderma)
- A gazdaságok területén **táptalajon** NEM folyik termelés.

Felelőségek: vezetés,

Szétesztási lista: technikai személy

5. fejezet/ 1 oldal

Balaton- Ker-Tész Szövetkezet Böhönye	GLOBALG.A.P . minőségbiztosítási rendszer		Hivatkozási szám 20090430	
	Kiadás dátuma 2013.05.30.	Kiadás száma: 5	Jóváhagyta Máté Józsefné	

6. Trágyázás

Cél:

a növények tápanyag igényének kielégítése, a tápanyag veszteségek megelőzése számításokon alapuló tervezett trágyahasználat. A kiszórás szakmai feltételeinek biztosítása megfelelő nyilvántartások vezetése, a kiszórt mennyiségek pontosságának betartása, megfelelő tárolás biztosítása.

Alkalmazási terület:

A Balaton-Ker-Tész Szövetkezet gyümölcsstermesztési tevékenységére

Eljárások meghatározása

- a tápanyag szükségletek meghatározására megfelelő képesítésekkel rendelkező személynek kell lenni,(a szaktanácsadásért felelős személy azonosító száma ill. termelő szakismeretét igazoló képzettséget mellékelni kell)
- a trágyázásra megfelelő nyilvántartásokat kell vezetni, amely tartalmazza a műtrágya vagy lombtrágya fajtáját, mennyiségét, a kiszórás idejét, helyét, a munkát végző nevét és a kiszóró gép típusát.
- a trágyaszóró gépeket megfelelően karban kell tartani, kalibrálni kell legalább évente egyszer
- *a szerves trágyák tárolása, a gazdaságokban nem folyik,*
- *szerves trágyák alkalmazása a gazdaságokban nem folyik,*
- a műtrágyák beszerzési dokumentumai meg kell őrizni (számlákat)
- dokumentálni kell a műtrágyák minőségét, összetételét, ha lehetséges nehézfémre is.
- Valamennyi műtrágya alkalmazását úgy kell időzíteni, hogy maximalizálják annak hatékonyságát és /vagy a célzott növények általi felvételt.
- **TILOS emberi eredetű szennyvíz használata a gazdaságban.**
- készletnyilvántartást kell vezetni a műtrágyákról, a készletet háromhavonta ellenőrizni kell és a nyilvántartási lapon regisztrálni szükséges az ellenőrzés eredményét.

Felelőségek: vezetés, technikai személy

Szétosztási lista: technikai személy

6. fejezet/ 1 oldal

Balaton- Ker-Tész Szövetkezet Böhönye	GLOBALG.A.P . minőségbiztosítási rendszer		Hivatkozási szám 20090430	
	Kiadás dátuma 2013.05.30.	Kiadás száma: 5	Jóváhagyta Máté Józsefné	

7. Öntözés, víztrágyázás

Cél:

a növények vízigényének és a párologtatás számításainak függvényében végzett öntözés vízforrások hatékony kihasználása, programozott tervszerű öntözés, a megfelelő módszer alkalmazása, minőségi öntözővíz használat, az öntözések nyilvántartása

Alkalmazási terület:

A Balaton-Ker-Tész Szövetkezet gyümölcsstermesztési tevékenységére

Eljárások meghatározása:

- az öntözési szükségletek kiszámítását, a meteorológia előrejelzések illetve talaj és a növény vízellátása szerint **ajánlott** elvégezni
- az öntözési módszereket a jó mezőgazdasági gyakorlat szerint kell alkalmaz
- Öntözési tervet **kell** készíteni, amely tartalmazza a vízforrásokat, az egyes területeket, növényfajokat, módszereket, öntözések elvégzésének tervezet idejét, kezelő személyzetet,
- csak öntözésre alkalmas, megfelelő minőségű öntözővizet szabad használni
- **Kezeletlen szennyvizet tilos felhasználni öntözésre vagy tápoldatozásra** kockázatbecslést **kell** végezni az öntözővíz minőségére, fizikai, mikrobiológiai kémiai veszélyek figyelembevételével
- az alkalmazott öntözőrendszernek hatékonnak kell lenni. a termelő a műszakilag elérhető, leghatékonyabb öntözőrendszert használja.
- A hiányosságok, veszélyek megszüntetésére megfelelő helyesbítő tevékenységeket **kell** alkalmazni. Az öntözővíz minősége, (mikrobiológiai, nehéz fém, szermaradvány szintje) feleljen meg a hatósági engedélyezett szinteknek,
- az öntözővíz ellátást csak fenntartható forrásból szabad biztosítani,
- vízkinyerés hatóságilag engedélyezett legyen(engedély másolata szükséges)
- folyamatosan biztosítani kell a lehullott csapadékmennyiség mérését.
- Az öntözésekről feljegyzést kell vezetni, (pl.: gazdálkodási napló vonatkozó táblázata)
- az öntözővizet a kockázatbecsléssel összhangban álló gyakorisággal kell elemezni. A mintát az öntözőrendszer kilépési pontjánál vagy a legközelebb használható mintavételi pontnál kell venni.
- ha a kockázatbecslés előírja a laboratóriumi elemzésnek figyelembe kell vennie a mikrobiológiai szennyeződések. A kockázat szerint (ha fennáll a mikrobiológiai kockázat veszélye) a laboratóriumi vizsgálat jegyzőkönyvet ad a lényeges mikrobiológiai szennyeződésekről.

Balaton- Ker-Tész Szövetkezet Böhönye	GLOBALG.A.P . minőségbiztosítási rendszer		Hivatkozási szám 20090430	
	Kiadás dátuma 2013.05.30.	Kiadás száma: 5	Jóváhagyta Máté Józsefné	

8. Növényvédelem

Cél:

minimális növényvédő szer használat, az integrált növényvédelem alkalmazása, alternatív védekezési módszerek alkalmazása, a kezelésekhez szükséges szakismeretek elsajátítása (oktatás), a helyes vegyszerkiválasztás, a kezelések dokumentálása, a kezelésekhez szükséges munkafeltételek biztosítása, a várakozási idő betartása, a gépek karbantartása és kalibrálása, a főleges vegyszerek - üres tartályok és a lejárt szavatossági idejű szerek megfelelő kezelése, a szakszerű tárolás

Alkalmazási terület:

A Balaton-Ker-Tész Szövetkezet gyümölcsstermesztési tevékenységére

Eljárások meghatározása:

- minden növényvédelmi kezelést dokumentálni kell
- az ismételt kezeléseknél figyelembe kell venni a termékcímkén feltüntetett rezisztencia kialakulás lehetőségeit,
- a kezelést végző személy megfelelő képzéssel rendelkezzen,
- a vegyszerek kiválasztása feleljen meg a károsítónak,
- csak regisztrált növényvédő szert szabad használni,
- naprakész nyilvántartás legyen az engedélyezett szerekről,
- a növényvédő szer kiválasztását képzett személy végezze és vegyék figyelembe a címke utasításait,
- a regisztrált termékekre nem használhatnak olyan növényvédelmi szert, amely az EU-ban tiltott,
- a kezelések nyilvántartása terjedjen ki a növény és a fajta nevére, a gazdaság helyére, a terület számáranagyságára, a kezelés idejére, a kezelőre, a vegyszer nevére és a hatóanyagára, a kezelést engedélyezőre, a felhasznált mennyiségre, a permetező gépre (felszerelésre),
- az ételmezési - és munkavárakozási idő feljegyzése történjen meg
- a permetező gépeket jó állapotban kell tartani és évente ellenőrizni, a kalibrációról feljegyzést kell készíteni
- a fel nem használt vegyszer oldatok kezelésénél a hatályos jogszabályokat kell érvényesíteni.
- Ha kezelt területre alkalmazzák a maradék vegyszert, a dózis nem szabad, hogy meghaladja az engedélyezett mennyiséget.

Balaton- Ker-Tész Szövetkezet Böhönye	GLOBALG.A.P . minőségbiztosítási rendszer		Hivatkozási szám 20090430	
	Kiadás dátuma 2013.05.30.	Kiadás száma: 5	Jóváhagyta Máté Józsefné	

- szermaradvány vizsgálatok elemzését évente el kell végezni. A termelőnek ismernie kell az adott ország megengedett szermaradvány mennyiségek szintjét, az éves elemzésekhez viszonyított eltérésekkor helyesbítő tevékenységeket kell alkalmazni.
- a növényvédő szerek tárolása a helyi és nemzeti előírásoknak kell megfeleljen. A tárolók legyenek szárazak, biztonságosak, szellősek, kifolyások, elszivárgások megelőzésére alkalmasak, megfelelő mérőedényekkel ellátottak, a növényvédő szereket eredeti csomagolásban őrizték.
- A vegyszermozgásokról nyilvántartásokat kell vezetni.
- az üres növényvédő szeres tartályokat tilos újrahasznosítani, kerülni kell az ember, növény és állatvilág érintkezését a vegyszerekkel. Ha van rá mód hivatalos begyűjtést kell alkalmazni. Az üres edényeket biztonságos helyen, elzárva kell tárolni.
- A tartályokat felszámolás előtt háromszori öblítéssel kell kimosni.
- A lejárt határidejű növényvédő szereket hivatalos begyűjtővel kell felszámoltatni. Felszámolásig biztonságos helyen kell őrizni. Meg kell jelölni és el kell különíteni a felhasználható növényvédő szerektől.

Eljárás munkavárákozási idő figyelésére

- A munkavárákozási időt be kell tartani a címke utasításainak megfelelően.
- Fel kell jegyezni a permetezések nyilvántartására szolgáló dokumentumban.
- A címkén szereplő munkavárákozási idő napokban megadott időtartam, melynek letelte előtt a növény védőszerrel vagy biociddal kezelt területen bármilyen munkavégzést csak a felhasználáshoz előírt védőfelszerelésben lehet végezni.
- Ha a címkén a m.v.i. rovatban 0 nap szerepel, azt jelenti, hogy a kezelt területre a permetlé száradását követően (legkésőbb a kezelést követő napon) védőfelszerelés nélkül is be szabad menni és ott munkát végezni.
- Ha nincs a címkén m.v.i. előírás (nincs korlátozva) – nincsenek külön előírások
- A munkáltatónak a dolgozók részére biztosítani kell a védőruházatot és védő felszerelést, ha a területen munkát kell végezni és nem járt le a munkavédelmi várákozási idő.
- A területen dolgozónak kötelessége a védőruházatot használni.

Felelőségek: vezetés,

Szétoztási lista: technikai személy

8. fejezet/ 2 oldal

Balaton- Ker-Tész Szövetkezet Böhönye	GLOBALG.A.P . minőségbiztosítási rendszer		Hivatkozási szám 20090430	
	Kiadás dátuma 2013.05.30.	Kiadás száma: 5	Jóváhagyta Máté Józsefné	

9. Betakarítás

Cél:

biztosítani a betakarított friss gyümölcsfélék felhasználhatóságát, higiéniáját. A betakarításban dolgozó személyek higiéniai szükségleteinek kielégítése, a szennyeződések elkerülése. A dolgozók higiénia oktatása. A csomagolásra kerülő termékek biztonságosságának, higiéniájának garantálása.

Alkalmazási terület:

A Balaton-Ker-Tész Szövetkezet gyümölcsstermesztési tevékenységére

Eljárások meghatározása:

- dokumentált és naprakészen tartott kockázatbecslés létezik a gazdaságban (nemzeti, ipar által elvégzett vagy egyéni), amely tartalmazza a betakarítás higiéniai műveleteit.
- A betakarítás és a gazdaságba történő beszállításra végzett higiénia kockázatbecslés eredményeként, dokumentált higiéniai eljárásokat kell kialakítani.
- az újrahaznosítható tároló edények (konténerek), kezelő eszközök (mint vágó olló, kefe, kacor stb.) és a betakarító felszerelés (gép) megfelelően tisztított és karban tartottak. A higiénia kockázatbecslés eredményeként takarítási és fertőtlenítési programot kell kidolgozni.
- a betakarított terméket és csomagolást éjszakára védett helyre kell szállítani. Minden szabadterületen csomagolt terméket le kell takarni a csomagolás és szállítás alatti védelem érdekében.
- Csomagolni csak tiszta csomagolóanyagba vagy ládába lehet. Felhasználásuk előtt ellenőrizni kell a tisztaságot a csomagoló anyag ill. ládák esetében. Ki kell jelölni a felelőst. A csomagolóanyag tároló helyet tisztán kell tartani, mezőn történő csomagolásnál védeni kell a szennyeződéstől.
- a szállításához használt járművek, amelyeket nem csak a betakarított termék szállításához használnak, tiszták és karban tartottak legyenek,
- mozgó vagy fix kézmosó és WC felszerelések a dolgozók rendelkezésére álljanak 500 m körzetben és azok jó higiénia állapotban legyenek.
- A kézmosónak folyóvízesnek kell lennie. A kéztörléshez papírtörölközőt kell használni. A szemét összegyűjtése céljából megfelelő, zárt szeméttárolóval kell a területet ellátni.
- a termékeket tároló edényeket csak a termékek tárolására használják,
- a betakarítást megelőzően a dolgozókat higiéniai oktatásban kell részesíteni dolgozókat szóban vagy írásban kell utasítani a termék higiénia betartására beleértve a személyi higiénia, mint kézmosás, ékszerek viselése, a körmök hossza és tisztasága stb., az öltözék tisztasága, személyes viselkedés, mint dohányzás, evés, rágás, illatszerek használata, stb.,

Felelőségek: vezetés,

Szétesztási lista: technikai személy

9. fejezet/ 1 oldal

Balaton- Ker-Tész Szövetkezet Böhönye	GLOBALG.A.P . minőségbiztosítási rendszer		Hivatkozási szám 20090430	
	Kiadás dátuma 2013.05.30.	Kiadás száma: 5	Jóváhagyta Máté Józsefné	

10. Termékkezelés

Cél:

minimálisra csökkenteni a betakarítás utáni kezelések számát és a felhasznált vegyszerek mennyiségét, az áru biztonságát garantáló eljárások alkalmazása, a kezelések megfelelő dokumentációjának elkészítése és naprakész nyilvántartások vezetése, a termékek mosásához használt víz minőségének biztosítása

Alkalmazási terület:

Balaton-Ker-Tész Szövetkezet gyümölcsstermesztési tevékenységére

Eljárások meghatározása:

- jó higiéniai állapotú WC-en kézmosási lehetőség van, nem illatos szappan és víz áll rendelkezésre. Hacsak az ajtó nem önzáródó, a WC nem nyílhat közvetlen a termékkezelő részlegbe.
- dolgozókat szóban vagy írásban kell utasítani a termékek higiénia kezelésére, beleértve a személyi higiénit, mint kézmosás, ékszerek viselése, a körmök hossza és tisztasága stb., az öltözék tisztasága, személyes viselkedés, mint dohányzás, evés, rágás, illatszerek használata, tüsszentés stb.,
- az utolsó 12 hónapban a mosást végző gép vízcspájából elemzést kell végezni, amely megfelel a WHO által elfogadott szintekbe vagy az illetékes szakhatóság biztonságosnak fogad el,
- termék utolsó mosásához használt újraforgatott vizet, szűrni és fertőtleníteni kell, a pH-t, a fertőtlenítők koncentrációját és a termék kitettséget felügyelni kell és feljegyzéseket kell készíteni. A szűrést a szilárd és szuszpenzióban levő részeknek hatékony kezelését lehetővé tevő rendszerben kell végezni, amely a felhasznált víz mennyisége és elhasználtság foka szerinti dokumentált takarítással rendelkezik. Dokumentumokkal kell igazolni a postharvest kezeléseket, a termékcsomagolást és a kiszállítás dátumát. Naprakészen tartott kockázatbecsléssel kell rendelkezni (nemzeti, ipar által végzett vagy egyéni), amely tartalmazza a termékkezelés higiénia követelményeit
- figyelembe kell venni az alkalmazott vegyszeres kezeléseknél a címke utasításait,
- csak regisztrált és engedélyezett szerek használhatók fel,
- az EU -ban tiltott szereket nem lehet használni,
- nyilvántartás kell vezetni a jelenleg használatban levő betakarítás után biocidekről, viaszokról és növényvédő szerekről, amelyeket a termékre használtak vagy használni fognak, figyelembe véve az alkalmazható termékeknél beállt változásokat,
- a kezeléseket csak szakértelemmel rendelkező személy végezze,

Balaton- Ker-Tész Szövetkezet Böhönye	GLOBALG.A.P . minőségbiztosítási rendszer		Hivatkozási szám 20090430	
	Kiadás dátuma 2013.05.30.	Kiadás száma: 5	Jóváhagyta Máté Józsefné	

- a kezelések feljegyzése tartalmazza a tétel számát, a kezelés helyét, idejét, típusát, a vegyszer kereskedelmi nevét és hatóanyagát, mennyiségét (tömeg vagy térfogat), a kezelő személy nevét, kezelés indoklását.
- a tároló helyet tisztán kell tartani, a hőmérsékletet és páratartalmat ellenőrizni és dokumentálni kell.

Eljárások a termékkezelő helyekre:

- a padlózatnak megfelelő lejtése van, vízlevezető csatornákkal rendelkeznek, szabadon és tisztán tartott, hogy a vízfolyás biztosítva legyen, (mint a feldolgozó vonalak és gépek, falak, padlózat, tároló helyek, raklapok stb.) tiszták legyenek és / vagy takarítási program szerint karbantartottak. Erről nyilvántartásokat készítenek.
- a visszautasított és hulladék terméket el kell különíteni. A tároló helyeket rendszeresen takarítani és fertőtleníteni kell. A takarításokról nyilvántartást kell vezetni.
- a tisztítószeres, kenőanyagok stb. kijelölt helyen kell tárolni elkülönítve attól a helytől, ahol a terméket csomagolják,
- azok a tisztító szerek, kenő anyagok stb., amelyek a termékkel érintkezésbe kerülhetnek élelmiszeripari felhasználásra engedélyezettek legyenek,
- a termékek illetve a termékek kezeléséhez anyagok fölötti lámpatestek és
- villanygökök biztonságos típusúak vagy védve legyenek, hogy törés esetén az
- élelmiszerszennyezés elkerülhető legyen,
- a háziállat, illetve más élő állat bejárása a kezelő helyre nem megengedett.

Mosó/csomagoló alaprajza: mellékelve legyen

Ellenőrzési eljárás a meghatározott minőségi szabványnak való megfelelés biztosítására

A minőség meghatározásánál figyelembe kell venni a Magyar Élelmiszerkönyv vonatkozó előírásait.

. az alma, körte, kajszli és őszibarack, szilva esetében a minőségjelölés mellett a fajta jelölés és méretjelölés is előírás.

Sor-szám	Magyar Élelmiszerkönyv előírás jele	Magyar Élelmiszerkönyv előírás címe
1.	1-4-920/89/3	Alma és körte minősége
2	1-4-899/87/1	Cseresznye és meggy minősége
3	1-4-1108/91	Kajszli minősége
4	1-4-2335/1999	Őszibarack és nektarin
5	1-4-1168/1999	Szilva

Balaton- Ker-Tész Szövetkezet Böhönye	GLOBALG.A.P . minőségbiztosítási rendszer		Hivatkozási szám 20090430	
	Kiadás dátuma 2013.05.30.	Kiadás száma: 5	Jóváhagyta Máté Józsefné	

. a göngyölegnek, csomagolóanyagnak tisztának kell lennie.

. a növény védőszerke éllemezés várakozási ideje letelt.

Minimális követelmények a friss gyümölcs esetén

- . ép gyümölcs- nem lehet sérült
- . egészséges- kártevőktől illetve kártevők által okozott károsítástól mentes
- . tiszta – nem lehet föld, idegen agyag, műtrágya. növény védőszer maradék rajta
- . friss megjelenésű
- . idegen illattól, íztől mentes
- . megfelelő érettség (tárolási, fogyasztási érettség megkülönböztethető a felhasználási cél szerint)

A válogatás, osztályozás során keletkező különböző minőségi tételek előírásai a vevő kívánsága szerint változhat. (Pl:ipari felhasználás, cefre alapanyag, export értékesítés)

A mindenkori minőségellenőrzést ennek megfelelően kell végezni.

Minőségi megfelelés ellenőrzése:

- Az áru minőségéért a fióktelephelyek vezetői tartoznak felelőséggel.
- Az általuk megbízott személy végzi el a termék minőségének ellenőrzését. Ahol erre külön nem neveznek meg személyt, ott a minőségbiztosítással foglalkozó személy ill. termékkezelés esetén a termékkezelésért felelős személy a felelős a minőségi ellenőrzésért.
- a mintavétel szabályainak megfelelően kell mintát vennie az eladásra szánt termékből és értékelni kell a minőségét.
- amennyiben hibát észlel fel kell deríteni a hiba okát és helyesbítő tevékenységet kell alkalmaznia. (pl.:gépi válogatásnál előforduló, méretből adódó minőségi nem megfelelés oka lehet a gép rossz beállítása vagy meghibásodása)
- a nem megfelelés okának megállapítása után gondoskodni kell arról, hogy a hiba lehetőleg a jövőben ne fordulhasson elő.
- helyesbítő tevékenységet kell alkalmazni, amely lehet:
 - más minőségi osztályba sorolás
 - selejtezés
 - személyzet ismételt oktatása
ill. minden olyan tevékenység amely a folyamatot visszatereli a szabályozott tartományba.

Balaton- Ker-Tész Szövetkezet Böhönye	GLOBALG.A.P . minőségbiztosítási rendszer		Hivatkozási szám 20090430	
	Kiadás dátuma 2013.05.30.	Kiadás száma: 5	Jóváhagyta Máté Józsefné	

Eljárások a termékkezelő helyek üveg és keményműanyagok törése esetére

- minden üveget el kell távolítani, vagy megfelelően védeni azokat a töréstől,
- az üveg világítótестeket törés- és robbanás biztos burkolattal kell ellátni,
- üveg és keményműanyag törése esetén a termékeket, amelyek esetleges szennyeződése nem zárható ki, zárolni kell. Értékesíteni csak akkor lehet, ha a kérdéses tételt átvizsgálták és üveg ill. műanyag törmelék nem találtak benne.
- az üvegtörmelékkel össze kell takarítani, a termékkezelést csak az üvegmentesség ellenőrzése után lehet elindítani ill. folytatni .
- Szemüveg és kontaktlencse viselése a dolgozóknál fokozott figyelmet igényel. Ha olyan dolgozó végzi a válogatást és a késztermék rakodását, aki szemüveget illetve kontaktlencsét visel, akkor ki kell oktatni arra, hogy a szemüveg vagy kontaktlencse elvesztése esetén azonnal jeleznie kell a hiányát, és a válogatást le kell állítani. A munka folytatása a fent említett feltételek mellett indulhat újra.

Balaton- Ker-Tész Szövetkezet Böhönye	GLOBALG.A.P . minőségbiztosítási rendszer		Hivatkozási szám 20090430	
	Kiadás dátuma 2013.05.30.	Kiadás száma: 5	Jóváhagyta Máté Józsefné	

11. Hulladék és szennyezőanyagok kezelése, újrahasznosítása

Cél:

azonosítani a különböző forrásokból származó hulladék típusokat és azok éves felhalmozódási mennyiségét, a képződő hulladékok keletkezésének megelőzése, elfogadható szintre való csökkentése illetve újrahasznosítása, a hulladékok megfelelő kezelése,

Alkalmazási terület:

a Balaton-Ker-Tész Szövetkezet gyümölcsstermesztési tevékenységére

Eljárások meghatározása:

- a gazdaságban termelődő és potenciális megjelenhető hulladékokat azonosítani és dokumentálni kell,
- a hulladék és szennyező anyagok kezelésére tevékenységi tervet kell kidolgozni, amely tartalmazza, a hulladék és szennyező anyagok forrását, típusát, újrahasznosítási lehetőségeit, keletkezésének megelőzését, elfogadható szintre való csökkentését, felszámolásának lehetőségeit, az újrahasznosítási módokat, a hulladék anyagok kezeléséért felelős személyt, a takarítási, felszámolási időközöket és a szükséges nyilvántartásokat,
- alkalmi és jelentéktelen hulladék jelenlétén valamint a gazdaságban keletkező napi tevékenységéből származó hulladék mennyiségén kívül minden más szemetet és hulladékokat el kell takarítani,
- a termékkezelő helységeket naponta legalább egyszer takarítani kell,
- a gazdaságban a szemet és hulladék tárolására helyet kell kijelölni,
- a különböző típusú hulladékokat elkülönítetten kell tárolni,
- az üres növényvédő szeres tartályokat vízzel kell öblíteni, és biztonságos helyen vagy helyiségben kell tárolni a felszámolásig,

Felelőségek: vezetés,

Szétosztási lista: technikai személy

11. fejezet/ 1 oldal

Balaton- Ker-Tész Szövetkezet Böhönye	GLOBALG.A.P . minőségbiztosítási rendszer		Hivatkozási szám 20090430	
	Kiadás dátuma 2013.05.30.	Kiadás száma: 5	Jóváhagyta Máté Józsefné	

12. A dolgozók egészsége, biztonsága és jóléte

Cél:

a növénytermelési (termékkezelési) folyamatokban részt vevő dolgozókra veszélyt jelentő tényezők felismerése és kezelése, a munkafolyamatok megfelelő elvégzéséhez szükséges ismeretek biztosítása (képzés és oktatás), a veszélyes helyzetek gyors és hatékony kezelése, a dolgozói jóléti feltételeinek (életkor, munkabér, biztonság, nyugdíjaztatás, lakhatási feltételek stb.) biztosítása,

Alkalmazási terület:

Balaton-Ker-Tész Szövetkezet gyümölcsstermesztési tevékenységére

Eljárások meghatározása:

- a dolgozók biztonságos és egészséges munkakörnyezetének biztosítására nemzeti, regionális vagy a helyi törvénykezésre és az ágazati megállapodásokra alapozva rendelkezésre álló dokumentumok szerint kockázatbecslést kell végezni. A becslés eredményeként kapott kockázatokra helyesbítő tevékenységeket kell végezni.
- a baleseti eljárásokra, veszélyes anyagok kezelésére, a bonyolult vagy veszélyes felszereléseket kezelő személyzetet képezni kell, vagy utasításokkal ellátni. Hasonló eljárást kell alkalmazni a szolgáltatást végzőkre is.
- minden oktatást résztvevőként dokumentálni kell,
- a termeszési időszakban legalább egy olyan személynek kell jelen lennie, aki az utóbbi 5 évben elsősegélynyújtás képzésben vett részt, a dolgozóknak dokumentált és / vagy szóbeli utasításokat kell adni, amely lehetővé teszi, hogy baleseti és sürgősségi esetekben eljárjanak.
- a bevezető higiéniai tanfolyam keretében az utasításokat szakképzett személyek végzik (ápoló, minőségügyi vezető stb.),
- a látogatókra vonatkozó személyi higiéniai eljárások és követelmények jól látható helyen kifüggesztették, illetve azokat előzetesen kiközlítették,
- a nemzeti szabályoknak és javaslatoknak megfelelően felszerelt elsősegély láda áll rendelkezésre és hozzáférhető a munkahelyek szomszédságában,
- állandó és olvasható jelölések figyelmeztessék a dolgozókat a potenciális veszélyekre, pl. hulladék gödrök, üzemanyag tartályok, műhelyek, valamint a kezelt növény stb.,
- írásos eljárásokba kell foglalni a baleset és sürgősségi esetekben való tennivalókat, amelyek mindenki számára a növényvédő szeres raktártói vagy a keverés helyétől számított 10m-en belül elérhető. A növényvédő szer és műtrágya tároló bejáratánál
- figyelmeztető jeleket kell használni.
- a növényvédelmi kezelésekhöz szükséges felszerelések jó állapotban legyenek,
- a védő felszerelések használata és a használat utáni takarításra eljárásokat dolgoztak ki,
- a védő felszerelést a növényvédő szerektől fizikailag elkülönítetten, szellős helyen kell tárolni,

Balaton- Ker-Tész Szövetkezet Böhönye	GLOBALG.A.P . minőségbiztosítási rendszer		Hivatkozási szám 20090430	
	Kiadás dátuma 2013.05.30.	Kiadás száma: 5	Jóváhagyta Máté Józsefné	

- a növényvédő- szer tárolónál és a töltés I keverési helyén szemmosási lehetőségek legyenek, nem több mint 10m távolságra elhelyezkedő tiszta vízforrás, elsősegély ládával és sürgősségi telefonszámokkal vagy az elsődleges baleseti eljárások világos leírásával,
- a vezetés részéről ki kell nevezni azt a személyt, aki felel a dolgozók egészségéért, biztonságáért és jólétéért,
- a látogatóknak ismerniük kell a biztonságukat garantáló személyi higiéniai követelményeket,

A dolgozók egészségéért, jólétéért felelős személy kötelezettségei

- a dolgozóknak a vállalkozás (termelési, termékkezelési) tevékenységének való megfelelés (alkalmasság) megállapítása,
- kapcsolattartás a vezetéssel, a dolgozók érdekeinek képviselése,
- a megfelelő munka- és lakhatási, jóléti feltételek biztosítására,
- a jogszabályok, előírások és egyéb szerződési kötelezettségek betartására,
- az GLOBALGAP rendszernek az alkalmazottakkal való megismertetése (oktatás), segíteni a követelmények teljesítésében,

Felelőségek: vezetés,

Szétoztási lista: technikai személy

12. fejezet/ 2 oldal

Balaton- Ker-Tész Szövetkezet Böhönye	GLOBALG.A.P . minőségbiztosítási rendszer		Hivatkozási szám 20090430	
	Kiadás dátuma 2013.05.30.	Kiadás száma: 5	Jóváhagyta Máté Józsefné	

13. Környezeti kibocsátás

Cél:

környezettudatos gazdálkodás kiépítése, a gazdálkodás negatív környezeti hatásainak minimális szintre való csökkentése, az élővilág és természetvédelmi terv elkészítése alkalmazása, a terméketlen területek megfelelő kezelése

Alkalmazási terület:

Balaton-Ker-Tész Szövetkezet gyümölcsstermesztési tevékenységére

Eljárások meghatározása:

- egyéni természetvédelmi tervet kell készíteni vagy a regionális tervben foglaltakat kell
- betartani, amely alapjait a fenntartható mezőgazdasági követelményekre kell helyezni
- terméketlen területekre tervet kell kidolgozni az élővilág életterének növelésére,
- betakarítási munkálatok során a dolgozóknak oktatást kell tartani,
- kommunális hulladékkal nem szennyezhető a termőterület,

Élővilág és természetvédelmi terv

- a gazdaság területén megtalálható növény és állatvilág felmérése,
- a károsodott és leromlott életterek kijavítása,
- a növény és állatvilág életterének növelésére vonatkozó prioritások és tevékenysége meghatározása

A tervhez területi térképet kell csatolni, ahol a károsodott helyeket és a terméketlen területeket jelölni kell. Ha vannak ilyen helyek azok kezelésére intézkedést kell hozni.

Felelőségek: vezetés,

Szétosztási lista: technikai személy

13. fejezet/ 1 oldal

Balaton- Ker-Tész Szövetkezet Böhönye	GLOBALG.A.P . minőségbiztosítási rendszer		Hivatkozási szám 20090430	
	Kiadás dátuma 2013.05.30.	Kiadás száma: 5	Jóváhagyta Máté Józsefné	

14. Panaszok kezelése

Cél:

a vállalkozás által előállított termékek, szolgáltatások megfelelő minőségének biztosítása, a minőséggel kapcsolatos panaszok, reklamációk kezelése, intézkedések meghozatala a hibák kijavítására

Alkalmazási terület:

Balaton-Ker-Tész Szövetkezet gyümölcsstermesztési tevékenységére

Eljárások meghatározása:

- a vállalkozáshoz beérkezett panaszok, reklamációk kivizsgálása
- intézkedések meghozatala, dokumentáció vezetése, megfelelő intézkedések meghozatala,
- a Szövetkezetnek dokumentált eljárással kell rendelkeznie a panaszok beérkezésére, regisztrálására, azonosítására, kivizsgálására, követésére és felügyeletére.
- kérésre az eljárás a vevők rendelkezésére kell álljon.
- az eljárásoknak tartalmaznia kell a Szövetkezettel, az egyéni termelőkkel, gazdaságokkal vagy termékkezelési helyekkel szembeni panaszokat.
- a vevők vagy fogyasztók részéről beérkezett panaszok csak írásban fogadhatók el. A panaszokat az elnök bírálja el, a szükséges intézkedést, a felelősöket feljegyzi. Az intézkedés lehet (termékminta bekérésével vagy anélkül):
 - reklamáció elutasítása,
 - a termék kicserélése vagy bonifikáció alkalmazása,
 - jóváírás,

A feljegyzésből mindazok kapnak másolatot, akiknek a telephely vezető feladatot jelölt meg. A végrehajtásért felelős személyek az összes végrehajtott tevékenységet feljegyzik a reklamációs nyilvántartásra szolgáló lapon

A szerződést érintő reklamációk intézését a telephely vezető hagyja jóvá. Az elintézett reklamációkról a felelős személy értesíti a vevőt és az erre vonatkozó feljegyzéseket átadja a végrehajtást végző személynek.

A panasz elfogadása esetén termék visszaszállítást, cserét, kárpótlást, árengedményt, más vevőhöz szállítást stb. lehet tenni.

Balaton- Ker-Tész Szövetkezet Böhönye	GLOBALG.A.P . minőségbiztosítási rendszer		Hivatkozási szám 20090430	
	Kiadás dátuma 2013.05.30.	Kiadás száma: 5	Jóváhagyta Máté Józsefné	

Elutasítás esetén a döntésről a Szövetkezet minden esetben írásban értesíti a vevőt, vagy képviselőjét. Ha a felek között további véleménykülönbség áll fenn, úgy a vevővel egyeztetve felkérhet egy független minőségellenőrző szervezetet az áru minőségének megállapítására

Helyesbítő intézkedések

Minden olyan esetben helyesbítő tevékenységet kell végezni, amikor a beosztott dolgozók vagy vezetőik olyan valós vagy feltételezett veszélyt vagy nem megfelelést ismernek fel, amely károsan hat az áru biztonságára és minőségére.

Helyesbítő tevékenység lehet

- átminősítés
- átsorolás,
- selejtezés,
- a személyzet ismételt oktatása,
- illetve bármely egyéb cselekvéssorozat, mely az alábbi fázisokra bontható:
 - a) a nem megfelelés által potenciálisan érintett termékek körét jelen eljárás utasítás szerint kell kezelni,
 - b) a folyamatot vissza kell állítani a szabályozott tartományba,
 - c) a nem megfelelés okának pontos megállapítása után gondoskodni kell arról, hogy a jövőben az adott hiba lehetőleg ne fordulhasson elő, illetve az előfordulásnak gyakorisága csökkenjen. Amennyiben szükséges, meg kell változtatni a minőségbiztosítási rendszer eljárásokhoz kötődő utasításokat, illetve a vonatkozó egyéb, dokumentum szintű szabályozásokat.

Felelőségek: vezetés,
Szétszítási lista: technikai személy
14. fejezet/ 2 oldal

Balaton- Ker-Tész Szövetkezet Böhönye	GLOBALG.A.P . minőségbiztosítási rendszer		Hivatkozási szám 20090430	
	Kiadás dátuma 2013.05.30.	Kiadás száma: 5	Jóváhagyta Máté Józsefné	

15 Élelmiszervédelem

Cél:

a vállalkozás által előállított termékek, szolgáltatások megfelelő minőségének biztosítása, a az élelmiszerbiztonságot fenyegető potenciális veszélyek azonosítása a működés valamennyi fázisában, intézkedések meghozatala szándékos veszélyeztetés esetén is

Alkalmazási terület:

Balaton-Ker-Tész Szövetkezet gyümölcsstermesztési tevékenységére

Szándékos károkozás gyanúja, illetve tényleges bekövetkezte esetén kiemelt jelentősége lesz a termékek nyomonkövethetőségének. Az élelmiszerlánc valamely pontján bekövetkező szándékos károkozás esetén rendkívüli helyzet áll elő. Ilyenkor összehangolt válságkezelésnek, tervezett, összehangolt kommunikációnak kell megvalósulnia a válság rendezése.

Írott, világos, lepróbált termék visszahívási eljárás kell

Élelmiszervédelmet fenyegető veszélyek azonosítása

- Érdemes odafigyelni a dolgozók szokatlan viselkedésére is. Így például a szokatlan módon, munkaidőn túl bent maradó, korán érkező, nem a munkaköréhez tartozó iratokat elvivő, vagy szokatlan kérdéseket feltevő dolgozói viselkedésre. A napi rutin ellenőrzések során érdemes figyelmet szentelni a lehetséges rejtkehelyek felderítésére és felszámolására
- A létesítményt a közvetlen környezetétől javasolt kerítéssel elválasztani, esetleg biztonsági kamerákat felszerelni.
- A menekülési útvonalakat és vészkijáratokat jól láthatóan kell jelölni.
- Azonosítani kell a szándékos élelmiszerszennyezés szempontjából nagyobb kockázatú helyeket, így pl. a víztárolókat, tisztítószer raktárakat. Veszélyes anyagok tárolása fokozott figyelemmel történjen.
- A létesítmény látogatóit megfelelően azonosítani kell Meg kell határozni azokat a kritikus, vagy különösen veszélyeztetett területeket, ahová a belépést csak nagyon korlátozottan szabad engedélyezni
- Eszközök, kulcsok nyilvántartása
- Megbízható beszállítók, minden input megbízható forrásból származzon
- Szállítólevél és jelölés összevetése. Hamisítás jeleinek figyelése
- Elkülönítés, jelölés, leltár szerinti kiadása a terméknek
- Víz védelme. (bázis, forrás, vezeték, tartály...)
- Új munkások ellenőrzése (bevándorló státusz, lakcím, telefon, korábbi munkahelyek..)
- Személyes tárgyak, táskák tiltása a csomagolóterben

Balaton- Ker-Tész Szövetkezet Böhönye	GLOBALG.A.P . minőségbiztosítási rendszer		Hivatkozási szám 20090430	
	Kiadás dátuma 2013.05.30.	Kiadás száma: 5	Jóváhagyta Máté Józsefné	

Válsághelyzeti teendők

Riasztás oka

- Fogyasztói panasz; Média hír, megkeresés; „Copy cut” panaszok; Hatósági ellenőrzés
- Zsarolás, szélsőséges akció

Teendők

- Események, intézkedések naplózása
- Tények gyűjtése: okozhat-e súlyos egészségi kockázatot a veszély?
- Cselekvési tervről döntés: termék-visszahívások, érintett tételek elkülönítése elosztást megelőzően
- Válságkezelésben érintett partnerek riasztása (tanácsadó cég, biztosító, jogi képviselő)
- Döntés bezárásról, ellenőrzésről
- Csökkenthető-e a veszteség a visszahívott termékek alternatív felhasználásával?
- Szükséges-e a hatóság vagy rendőrség bevonása?
- Média és fogyasztói megkeresések fogadási csatornájának kijelölése
- Gyanús tétel elosztásának meghatározása (elosztási lista)
- Sajtóközlemény elkészítése, ha szükséges
- Munkatársak tájékoztatása
- Versenytársak és kereskedelmi szövetségek tájékoztatásának megfontolása
- Független szakértők bevonásának megfontolása

Sajtóközlemény tartalmi elemei

- _ *Mi, hol, mikor, hogyan, mikor, miért történt (tények, hiteles információk)?*
- _ *Mely terméke(ke)t érinti (azonosítók)?*
- _ *Van-e, várható-e megbetegedés?*
- _ *Mi az, amit még nem tudunk?*
- _ *Mi az, amit tettünk, teszünk, ill. tenni szándékozunk (nyomonkövetés, termék-visszahívás stb.)?*
- _ *Mit tegyen (tehet) a lakosság (termék-visszavétel, csere stb.)?*
- _ *További információk forrása (ha megadható).*
- _ *Következő tájékoztatás időpontja (ha megadható).*
- _ *Elkötelezettség kinyilvánítása.*

15. fejezet /2 oldal

Balaton- Ker-Tész Szövetkezet Böhönye	GLOBALG.A.P . minőségbiztosítási rendszer		Hivatkozási szám 20090430	
	Kiadás dátuma 2013.05.30.	Kiadás száma: 5	Jóváhagyta Máté Józsefné	

16. Tanúsított termék visszahívása

Cél:

biztosítani a regisztrált termékek hatékony visszahívását

Érvényessége:

Balaton-Ker-Tész Szövetkezet gyümölcsstermesztési tevékenységére

Leírás:

a regisztrált termékek visszavonásának hatékony kezelésére- ha erre igény van dokumentált eljárást kell kidolgozni, az eljárásnak azonosítania kell a termék visszavonáshoz járuló eseményt, a lehetséges termékvisszahívás döntéshozásáért felelős személyt, a vevők és a GLOBALG.A.P. által jóváhagyott tanúsító szervezet értesítési eljárását, a készletek egyeztetését, az eljárásnak bármikor működőképesnek kell lennie, az eljárást legalább évente megfelelő módon ellenőrizni kell, hogy hatékonyságáról meggyőződjenek, a tesztelés feljegyzéseit meg kell őrizni.

A termék visszahívásért és az áru minőségéért az áru mindenkor tulajdonosa a felelős. A termékhibát tételesen illetve szűrőpróbaszerűen lehet megállapítani.

Az eljárást kezdeményezheti a cég, illetve a hatóság.

- **sürgőségi eset:** amikor a piacon levő termék hatása azonnali és hosszan tartó, életveszélyes és közvetlen ok- okozat kapcsolat állapítható meg, mint a mikrobiológiai szennyezések esetében, jelentkezik, amikor az emberi életre való következményei léteznek.
- **nem sürgőségi eset:** a termékeket azért vonják vissza, mert hibás, sérült vagy nem megfelelően felcímkézettek. A termék nem jelent egészségügyi veszélyt.

Az eljárás során

- azonosítania kell a termék visszavonáshoz járuló eseményt,
- a lehetséges termékvisszahívás döntéshozásáért felelős személyt,
- a készletek egyeztetését
- a vezetőnek az egységben zajló folyamatokat ismernie kell, és ki kell tudni választania a csapat tagjait. A tagok a termelés, minőségbiztosítás, marketing/eladás részéről legyenek bevonva.
- nyilvántartást kell vezetni az állandó és a változó személyek munkahelyi és otthoni telefonszámairól,
- a vevők és a GLOBALG.A.P. által jóváhagyott tanúsító szervezet értesítési módját ismerni kell.
- a csoport vezetője és a csoport, felelős a visszavonásra kerülő termék mennyiségének meghatározásáért, a lakosság, sajtó és kormányzat fele történő kommunikációért
- a termékvisszahívás vegye figyelembe a termékek nyomkövetési eljárásaiban foglalt tételazonosítást,

Balaton- Ker-Tész Szövetkezet Böhönye	GLOBALG.A.P . minőségbiztosítási rendszer		Hivatkozási szám 20090430	
	Kiadás dátuma 2013.05.30.	Kiadás száma: 5	Jóváhagyta Máté Józsefné	

- a termék visszahívás kezdeményezésére telefonhívás illetve az azt követő írásos értesítés (fax, e- mailt) szükséges. Minden szükséges információt közölni kell: a csomagolás idejét, a visszahívás méretét és a visszakeresési eljárást.

Meg kell adni:

- a visszahívásra kerülő termék teljes leírását, beleértve a kiküldött mennyiséget, a kiszállítás dátumát és/ vagy a csomagolás dátumát,
- a termék hibájának közlését a további fogyasztás kockázatait és a visszahívás besorolását,
- nyilatkozatot arról ,hogy a hatóságot értesítették és koordinációs munka folyik a helyzet helyreállítására.

Továbbá:

- a termelőnek el kell távolítania a hibás terméket és megfelelő termékkel kell azt helyettesítenie,
- a termék-visszahívást és a hiba okát az GLOBALG.A.P. rendszer működéséért felelős kinevezett személy határozza meg,
- A visszaszállítás lebonyolítására, részleteinek megszervezésére, a felelősök és a tennivalók kijelölésére a vezető írásos utasításban intézkedik .
- Minden visszahívott áru a raktárba kerül "zárolt" felirattal ellátva. A feliratok elhelyezéséért a termékkezelő hely vezetője felel. A visszaszállított áru raktározását és további kezelését a vezető határozza meg.
- Azt, hogy minden tétel visszajött-e, közösen ellenőrzik, dokumentálják. Ha nem jött vissza minden tétel, jelentést készít az elnök részére az eltérésről.
- A tételek visszaszállítása után, az okok kivizsgálására a vezető külön csoportot nevez ki, melyek tagjait a hiba jellegétől függően válogatja össze. A vizsgálat eredményéről a csoport jegyzőkönyvet vesz fel, mely a soron következő vezetőségi felülvizsgálat dokumentumainak részét képezi.
- a termékek további sorsát a hiba jellegétől függően állapítják, minél kisebb kár okozás figyelembe vételével
- ha a szennyeződés növény-védőszemek tulajdonítható vagy más vegyszernek a terméket elégetik.

A termék visszahívási eljárásnak bármikor működőképessnek kell lennie, és legalább évente megfelelő módon ellenőrizni kell, hogy hatékonyságáról meggyőződjenek, a tesztelés feljegyzéseit meg kell őrizni.

Balaton- Ker-Tész Szövetkezet Böhönye	GLOBALG.A.P . minőségbiztosítási rendszer		Hivatkozási szám 20090430	
	Kiadás dátuma 2013.05.30.	Kiadás száma: 5	Jóváhagyta Máté Józsefné	

17. Alvállalkozók

Cél:

annak igazolása, hogy az alvállalkozókkal kötött szerződések tartalmazzák a GLOBALG.A.P. szabvány követelményeket és a TЭСZ ellenőrzi azok betartását

Érvényesség:

Balaton-Ker- Tész Szövetkezet gyümölcsstermesztési tevékenységére

Leírás:

- az alvállalkozókkal kötött szerződésekben foglaltakra eljárásokat kell kidolgozni, annak érdekében, hogy harmadikféllel szerződött bármely szolgáltatást a GLOBALG.A.P. szabvány követelményeinek figyelembe vétel évei teszik meg
- feljegyzéseket kell vezetni annak igazolására, hogy bármely alvállalkozó (beszállító) alkalmasságát értékeli és az a szabvány követelményeinek megfelel,
- az alvállalkozók a szövetkezet minőségbiztosítási rendszerének és az ide vonatkozó eljárások szerint kell működjenek, és ezt a szolgáltatási megállapodásokban vagy a szerződésekben kell megfogalmazni,

A GLOBALG.A.P. rendszer szempontjából minden olyan szervezet alvállalkozónak minősül, akit a Szövetkezet a GLOBALG.A.P. ellenőrzési pontok és megfelelőségi kritériumokban foglalt specifikus feladatok elvégzésére szerződött.

A szövetkezet tagjai számára szolgáltatókat a telephelyek külön-külön minősítik:

- az alvállalkozókra az általuk ellátott feladatok ellenőrzési pontjaira ugyanazon belső és külső ellenőrzéseket kell alkalmazni, mint a termelőkre,(amelyek az általuk végzett feladatokra vonatkoznak),
- az alvállalkozók figyelmét fel kell hívni a GLOBALG.A.P. ellenőrzési pontjaiban és megfelelőségi kritériumaiban foglalt előírásokra
- az alvállalkozókkal kötött szerződésekben rögzíteni kell a GLOBALG.A.P. vonatkozó eljárásait,
- beszállítókat, mint például a vegyszer raktározókat illetve a vegyszer kezeléseket szolgáltatókat minősíteni kell.
- Időközönként felülvizsgálatot kell tartani az alvállalkozóknál. A felülvizsgálat kiterjed a tanácsadás minőségére, a kezelők szakmai hozzáértésére, a gépek és felszerelések kalibrálására és karbantartására, a megállapodásokban foglaltak betartására. Az ellenőrzés egyszerű ellenőrző kérdés lista segítségével is történhet.

Balaton- Ker-Tész Szövetkezet Böhönye	GLOBALG.A.P . minőségbiztosítási rendszer		Hivatkozási szám 20090430	
	Kiadás dátuma 2013.05.30.	Kiadás száma: 5	Jóváhagyta Máté Józsefné	

A beszállítókkal szembeni követelmények felmérése a következőkre vonatkoznak:

- kémiai kockázatok a növényvédő szerek és műtrágyák alkalmazásakor,
- mikrobiológiai kockázatok trágyahasználatkor
- mezőgazdasági berendezések, szállító eszközök tisztasága, személyi higiénia,

A beszállítók értékelésére felelős személyt kell jelölni. Ez telephelyenként a minőségbiztosításért felelős személy feladata. Az. alvállalkozók minősítését éves gyakorisággal kell elvégezni.

A beszállítói minősítési programnak tartalmaznia kell a technikai adottságokat, az élelmiszerbiztonsági rendszert, a vezetőség hozzáállását és a költségeket. A beszállítót lehet minősített-, engedélyezett- vagy köztes beszállítónak minősíteni:

- minősített beszállítónak minősül az, aki több ízben is bizonyította annak képességét hogy minden alkalommal olyan minőséget tud szolgáltatni, amely nem igényli minden szolgáltatás rutin ellenőrzését,
- engedélyezett beszállító az, aki eleget tesz a minimális minősítési feltételeknek és az igényelt árucikkek beszállítására engedélyeztek. A szolgáltatás felhasználása előtt szükséges az ellenőrzés.
- köztes beszállító vagy a "kedvezett" beszállító az, aki jól vizsgázott és minősítési folyamat alá vehető. Az. ő termékük a felhasználás előtt alacsonyabb szintű tesztelést igényelnek, mint az előző kategória beszállítói.

A beszállítókkal, alvállalkozókkal szembeni értékelést, felmérést a mellékletek tartalmazzák.